

*“Nu-ți depăși niciodată drepturile, și ele vor deveni curând nelimitate.”
Jean Jacques Rousseau*

În această ediție:

- Elevii din regiunea transnistreană promovează drepturile omului prin intermediul jocurilor intelectuale
- Asociația Promo-LEX și AGER au lansat Raportul trimestrial Nr 1 de monitorizare a implementării Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției
- Asociația Promo-LEX a devenit membru FIDH
- Prezentarea GLEE a lunii: pași mici pentru drepturi mari
- Cazuri noi comunicate de CtEDO

Elevii din regiunea transnistreană promovează drepturile omului prin intermediul jocurilor intelectuale

În perioada 30 aprilie – 24 mai 2013, în liceele cu predare în limba română din Grigoriopol, Rîbnița, Tighina și Tiraspol au avut loc o serie de activități destinate familiarizării tinerilor din regiunea transnistreană cu domeniul drepturilor omului prin intermediul jocurilor intelectuale.

Pe 30 aprilie, un grup de elevi ai liceului „Evrika” din or. Rîbnița, au organizat un seminar pentru colegii lor din clasele a IX-a – XII-a, cu tema: „Drepturile Omului – Concepte și Noțiuni de bază”. Ulterior, pe 21 și 24 mai, elevii au avut ocazia să aplice cunoștințele obținute în cadrul a două runde de jocuri intelectuale: Brain Ring și Ce? Unde?Când?. Aceste activități reprezintă o nouă metodă de promovare și învățare a drepturilor omului.

Pe 22 mai, activități similare au avut loc și în liceele din Tighina, Tiraspol și Grigoriopol. Liceele „Alexandru cel Bun” din Tighina și „Lucian Blaga” din Tiraspol, au găzduit seminare cu tematica drepturilor omului, organizate pentru și de către elevii acestora. Organizatorii și moderatorii seminarelor – instruiți anterior în cadrul Cursului de Formare de Formatori „Învățăm să predăm Drepturile Omului prin intermediul jocurilor intelectuale”, au folosit cele mai creative metode de predare: au prezentat filme tematice, și-au provocat colegii la discuții și dezbateri, au propus metode creative de memorare a clasificării drepturilor omului, etc

Ulterior, la Tighina și Tiraspol au fost organizate runde de jocuri intelectuale în cadrul cărora elevii au aflat mai multe despre regulile jocurilor intelectuale, despre regulile lucrului în echipă. De asemenea, elevii participanți au avut posibilitatea să-și testeze cunoștințele din domeniul drepturilor omului și cele de cultură generală.

Vezi [întreg articolul](#)

Numere anterioare:

- Buletin 69 accesați [aici](#)
- Buletin 68 accesați [aici](#)

Asociația Promo-LEX și AGER au lansat Raportul trimestrial Nr 1 de monitorizare a implementării Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției

La 23 mai 2013, Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) au lansat în cadrul conferinței de presă Raportul trimestrial Nr 1 de monitorizare a implementării Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției.

Monitorizarea s-a axat pe observarea a 2 componente de bază: evaluarea realizării activităților cuprinse în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției și monitorizarea ședințelor de judecată. În cadrul Raportului au fost analizate 2 categorii de acțiuni/activități, după cum urmează: Acțiuni cu termen de realizare: trimestrul I, 2013 și Acțiuni restante din anul 2012.

“În linii mari, atestăm o activitate productivă a celor 7 grupuri de lucru create pentru monitorizarea realizării Planului de acțiuni. Deși numărul de ședințe diferă de la un grup la altul, pe parcursul primului trimestru al anului 2013, majoritatea ședințelor au fost deliberative, în sensul că au participat majoritatea reprezentanților instituțiilor vizate cu drept de vot. Totuși, în cadrul grupului de lucru 5 a fost înregistrat un caz în care ședința a fost amânată din lipsa cvorumului.” a explicat Olesea Stamate, director Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă.

„Importanța documentelor elaborate în cadrul Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției (SRSJ) este indiscutabilă. În același timp, constatăm faptul că doar o mică parte din studiile elaborate sunt plasate pe pagina web a Ministerului Justiției la compartimentul destinat reformei în sectorul justiției. În acest context, sugerăm ca toate documentele care sunt elaborate în cadrul implementării strategiei să fie plasate în subsecțiunea Reforma în Sectorul Justiției pe pagina web a Ministerului.” a adăugat Olesea Stamate.

Concluziile raportului indică faptul că, unele acțiuni sunt formulate echivoc, ceea ce provoacă diverse interpretări din partea subiecților implicați în realizarea acțiunilor și, drept urmare, acestea rămân neexecutate sau considerate realizate parțial. Mai mult, unii experți pledează pentru declararea anumitor acțiuni drept inoportune, cum ar fi realizarea Regulamentului cu privire la executarea hotărârilor CtEDO; necesitatea elaborării diverselor studii odată ce în cadrul instituției au fost efectuate analize și propuneri, fiind necesară doar modificarea anumitor prevederi legale.

Vezi [articolul integral](#)

Asociația Promo-LEX a devenit membru FIDH

La 25 mai 2013 Asociația Promo-LEX a obținut calitatea de membru asociat al Federației Internaționale pentru Drepturile Omului (FIDH). Astfel, Promo-LEX devine unica reprezentantă a Republicii Moldova în această prestigioasă structură internațională.

În cadrul celui de-al 38-a Congres Internațional al FIDH, desfășurat la Istanbul, Turcia a fost organizat și un Forum cu genericul „Tranzițiile politice din perspectiva drepturilor omului: experiențe și provocări”. Evenimentul a avut loc la Istanbul, Turcia în perioada 23-27 mai 2013. Evenimentul a reunit peste 120 apărători ai drepturilor omului, reprezentanți ai organizațiilor membre FIDH și ai altor parteneri din întreaga lume.

Prezent la Congres, Sang-Hyun Song, Președintele Curții Penale Internaționale a apreciat contribuția FIDH și a organizațiilor membre la promovarea ratificării Statului de la Roma, menționând că ”încă 85 ani în urma FIDH a pledat pentru o Declarație Universală a Drepturilor Omului și pentru crearea unei Curți Penale Internaționale”. Astăzi le avem pe ambele, iar procesul nu este încheiat, lupta pentru drepturile omului și universalitatea lor continuă.

”Potrivit Președintelui Curții Penale Internaționale, angajamentele internaționale ale statelor conduc într-un final la pace și prosperitate, menționând Turcia drept exemplu pozitiv în acest sens”.

Președinta FIDH, Souhayr Belhassen a menționat că acest Congres, organizat la Istanbul, este un eveniment fără precedent, fiind organizat sub sloganul „Libertate, Justiție, Demnitate, Egalitate”. Stavros Lambrinidis, Reprezentant Special al UE pentru Drepturile Omului, a relatat istoria familiei sale, care a avut de suferit în timpul dictaturii din Grecia, declarând că societatea civilă are un rol special în menținere unui echilibru într-o comunitate. ”Rolul ONG-urilor este de a nu fi tolerante cu Guvernele lor. La rândul lor, Guvernele nu sunt obligate să fie de acord, însă au obligația de a garanta ca aceste grupuri și ONG să aibă libertatea și posibilitatea de a-și desfășura liber activitățile”. Tot el a mai spus că de fapt, ”Drepturile Omului este limba universală a celor fără de putere împotriva celor ce dețin puterea”.

Forumul a promovat schimbul de experiență și expertiză între apărătorii drepturilor omului și organizații din peste o sută de țări. Participanții au pus la dezbatere teme, precum: consolidarea justiției, sprijinirea instituțiilor și ONG-lor, locul religiei, rolul femeilor ca vector al tranziției, drepturile minorităților, promovarea drepturilor economice și sociale, precum și rolul întreprinderilor private și instituțiilor financiare internaționale în perioade de tranziție. Acest eveniment a reprezentat și o oportunitate de a consolida alianțele și strategiile de acțiune identificate pentru aceste provocări cheie.

Continuarea articolului din pag.3

FIDH a ales să organizeze acest eveniment în Turcia, și l-a dedicat problemei de vizualizare a tranziției politice din perspectiva drepturilor omului. Turcia este în prezent la o răscruce de drumuri, cu negocieri de pace în curs de desfășurare, după mulți ani de conflicte sângeroase. Turcia este, de asemenea, observată atent de guvernele din Orientul Mijlociu și Africa de Nord, care și-au însușit recent puterea și actualmente se află în proces de tranziție politică.

FIDH este o organizație internațională ce apără toate drepturile civile, politice, economice, sociale și culturale, enumerate în Declarația Universală a Drepturilor Omului. FIDH își desfășoară activitatea în câmpul legal și politic pentru crearea și consolidarea instrumentelor internaționale pentru respectul și protecția drepturilor omului în lume.

FIDH consideră că procesul de transformare a societății este, în primul rând, responsabilitatea actorilor locali. Activitățile FIDH tind să contribuie la consolidarea capacităților actorilor locali și creșterea influenței lor în soluționarea problemelor la nivel local. FIDH acționează la nivel național, regional și local în vederea susținerii membrilor și organizațiilor partenere preocupate de apărarea și promovarea drepturilor omului și consolidarea democrației.

Statutul de membru asociat al FIDH este un pas important pentru Asociația Promo-LEX în vederea realizării misiunii organizației, atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Prezentarea GLEE a lunii: pași mici pentru drepturi mari

Inga Daranuta este un elevă din Moldova, participantă la programul FLEX, care a stat un an în orașul Chicago. În mesajul de mai joi, Inga povestește despre un atelier de lucru GLEE dedicat drepturilor omului, organizat recent de Alianța Heartland. Inga scrie despre motivația ei de a afla mai multe pe acest subiect, dar și experiența personală de trai în Transnistria, o regiune disputată a Republicii Moldova.

În decembrie, am participat la un seminar de instruire interesant despre drepturile omului. Cunoșteam multe informații cu privire la acest subiect pentru că, acasă, în Republica Moldova, obișnuiam să mă implic în viața comunității mele. Cu toate acestea, eu rămân curioasă și mai pot învăța multe lucruri. Deși drepturile omului sunt un subiect fragil, putem lucra împreună pentru a-l face mai accesibil și mai ușor de înțeles, dar și pentru a aplica cunoștințele obținute.

Guvernul moldovean a semnat primele documente internaționale privind drepturile omului imediat după obținerea independenței. De-a lungul anilor, Moldova a fost acceptată în aproape toate organizațiile internaționale, și aderat la principalele documente cu privire la drepturile fundamentale ale omului. Cu toate acestea, punerea în aplicare a

noilor standarde necesită mai mult timp. Curtea Europeană a Drepturilor Omului continuă să condamne Moldova pentru încălcarea dreptului la libertatea și siguranța persoanei. Plângerile cel mai frecvent întâlnite ale oamenilor sunt legate de faptul că datele lor personale nu sunt protejate sau că le sunt încălcate drepturile la justiție, sănătate, protecție socială și proprietatea privată. Cred că problema începe cu sistemul de formare a judecătorilor din țara noastră. Cu toate acestea, situația se schimbă, iar multe legi au fost modificate. Și mentalitatea oamenilor constituie o mare problemă, care face ca lucrurile să nu se schimbe la fel de repede cum ne-am dori.

O chestiune care rămâne nerezolvată este regiunea numită Transnistria. Aceasta este un stat autodeclarat, separatist, nerecunoscut în țara noastră. Se pare că cele mai grave încălcări și grave ale drepturilor și libertăților fundamentale au loc anume acolo. Deși se menține armistițiul semnat, statutul politic al teritoriului rămâne neclarificat. Transnistria este un stat independent, nerecunoscut pe plan internațional. Ea are propria poliție, monedă, constituție, și drapel. Eu locuiesc acolo, și am atât pașaport de Moldova cât și pașaport de Transnistria. Din cauza războiului care a avut loc în 1992 în această regiune, multor oameni care nu cunosc situația reală de pe loc le este frică acum să meargă acolo. Unul dintre drepturile omului încălcate în Transnistria este dreptul la libertate, care este încălcat prin arestări ilegale și nejustificate, dar și libertatea de exprimare. În orașul meu, există o singură școală unde putem studia în limba română, limba noastră maternă. Alte școli și chiar mass-media sunt în limba rusă, iar dreptul nostru la informare este încălcat.

Continuarea articolului din pag.3

Mai multe organizații neguvernamentale din Republica Moldova realizează proiecte în domeniul drepturilor omului. Asociația Promo-LEX este o organizație care asistă locuitorii din regiunea transnistreană ce nu-și cunosc drepturile lor și ar putea fi pradă abuzurilor. Oamenii din Transnistria suferă, de obicei, din trei motive: pentru că nu sunt informați, pentru că le este frică să facă ceva sau pentru că pur și simplu nu vor să schimbe situația drepturilor fundamentale ale omului în acest teritoriu. Anul trecut, în regiune a fost ales un nou președinte care a promis multe lucruri, și se pare că unele schimbări s-au produs, deși unii oameni gândesc în continuare în același mod. Dar eu cred că noi putem face schimbarea. Moldova este țară tânără, care continuă să se dezvolte și să învețe.

Știu că avem mult de lucru, dar eu sunt fericită să văd și progrese mici. Este un subiect foarte important, iar ideea principală este de a îl înțelege și a nu fi indiferent față de el.

Există moduri diferite de promovare a drepturilor omului. Primul pas este de a afla cât mai multe lucruri despre drepturile noastre. Dacă vreau să schimb lumea, trebuie să încep cu mine. Trebuie să ne informăm familia și prietenii, după care să continuăm și să încercăm să transformăm acest fenomen într-unul național, internațional, și chiar mondial.

Drepturile omului sunt un subiect care trebuie discutat, dar cel mai important lucru este ca acestea să funcționeze. Nu trebuie să spunem cuiva ce are de făcut, e mai bine să dăm un exemplu bun. Promovarea drepturilor omului se face simplu, trebuie doar să dorești să faci acest lucru, și să începi. Cel care o face trebuie să fie responsabil și ambițios. Eu sunt elevă în programul FLEX, îmi pasă de ceea ce se va întâmpla, și voi continua, cu pași mici, să fac lumea mai bună. Dar tu ce faci pentru viitorul nostru?

Cazuri noi comunicate de CtEDO

CtEDO constată complicitatea Republicii Moldova la actele de violență în familie

Astăzi, 28 mai 2013, Republica Moldova a fost condamnată de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO) pe cauza Eremia și alții v. Moldova, în legătură cu violarea art. 3 (interzicerea torturii și a tratamentelor inumane), 8 (viața privată și de familie), 14 (interzicerea discriminării) ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CEDO).

CtEDO a constatat violarea art. 3 în privința primei reclamante, în legătură cu faptul că autoritățile nu au asigurat protecția efectivă a acesteia de acțiunile violente ale soțului, precum și nu au efectuat o investigație eficientă a abuzurilor fizice și verbale comise de către soț față de reclamantă.

De asemenea, CtEDO a constatat violarea art. 8 în privința celei de-a II-a și a III-a reclamante, în legătură cu faptul că autoritățile nu au investigat în mod eficient abuzurile fizice și verbale comise în privința primei reclamante, care au fost comise în prezența celei de-a II-a și a III-a reclamante.

<http://www.promolex.md/index.php?module=press&cat=0&item=1230>

CtEDO continuă să comunice noi cauze ale victimelor din 7 aprilie

Nedelcu Ion este o altă victimă a colaboratorilor de poliție, fiind reținut și supus maltratărilor în perioada evenimentelor din aprilie 2009. După o serie de procese în cadrul instanțelor de judecată naționale unde a încercat, fără succes să își găsească dreptatea, la 14 iunie 2010 a fost depusă o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Recent Înalta Curte a comunicat Guvernului Republicii Moldova cauza Nedelcu c. Moldova, dosar nr. 35149/10.

În fața CtEDO reclamantul pretinde încălcarea art.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului care se rezumă la aplicarea relelor tratamente din partea poliției, condițiile de detenție inumane și degradante, lipsa asistenței medicale în perioada de detenție, și incapacitatea de a investiga eficient plângerea sa cu privire la relele tratamente. De asemenea reclamantul a invocat încălcarea art.13 al Convenției, prin faptul că el nu a avut nici-o cale de atac eficientă împotriva pretinselor rele tratamente la care a fost supus. Reclamantul a invocat și violarea art. 5.1 pe motiv că a fost reținut ilegal pe o durată mai mare de 18 ore și art. 5.5 cu privire imposibilitatea solicitării despăgubirilor.

<http://www.promolex.md/index.php?module=press&cat=0&item=1232>

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

Coordonator ediție:

Iulia Munteanu

E-mail: crdt@promolex.md

Web: www.promolex.md

Tel/Fax: (373 22) 45-00-24

GSM: 069072579

Asociația Promo-LEX este o organizație non-guvernamentală, apolitică și non-profit, care are drept scop dezvoltarea democrației în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, prin promovarea și protejarea drepturilor omului, monitorizarea proceselor democratice și consolidarea societății civile.

**Asociația Promo-LEX oferă asistență juridică gratuită pentru locuitorii din regiunea Transnistreană pe probleme ce țin de încălcarea drepturilor omului. Pentru consultații vă rugăm să contactați:
Tel: 022 310945**

Punctele de vedere exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu pot fi interpretate sub nici o formă ca reflectând opinia Fondului Național pentru Democrație (NED).